

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov v Trstu po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Gospodarski položaj

Četrto povojno leto gre h kraju. Italija, bo v kratkem slavila obletnico zmage pri Vittoriju Veneto, ki je ustvarila tretjo Italijo. Toda to slavlje se bo vršilo letos v znamenju velike notranje krize države, ki zahteva rešitev. Ta kriza je politična in gospodarska. Politična kriza se kaže v neizprosnih težnjah fašizma, da stopi na krmilo države, a gospodarska kriza je označena po brezposelnosti, po deficitnem stanju državnih, pokrajinskih in občinskih financ ter po padanju italijanske valute. Ker je politična kriza v glavnem izraz slabih gospodarskih razmer, zato moramo iskati tudi vzroke politične krize v ekonomskem položaju Italije.

V štirih povojnih letih smo imeli že pet ali šest vlad, katerih naloga je bila izrabiti zmago pri Vittoriju Veneto za povzdigo ugleda in moči države napram zunanemu svetu ter zaceliti gospodarske rane, ki jih je prizadejala dolgotrajna vojna ob Soči in ob Piavi ter v tirolskih hribih.

Proti temu stremljenju italijanskih državljanov so v prvih povojnih letih delovale prevratne sile v državi. Ki so po besedah njihovih voditeljev nameravale v najkrajšem času vreti meščansko vladavino ter postaviti na nje mesto internacionalni komunizem. Politične direktive je dajala tem prevratnim silam tedaj Moskva in Rim je bil v tem boju silno slab. Nobena vlada si ni upala odkrito in odločno nastopiti proti grozeči boljševiški poplavi, ulica je nastopala kot politični faktor ter diktila vladni njeno neodločno in kolebljivo zadržanje. Tako so se izčrpavale energije vlade in meščanstva v tem za meščanstvo in vlado malo častnem boju, medtem ko so morala ostati važna gospodarska in finančna državna vprašanja nerešena. Vsi državni obrati so postali deficitni: železnica, pošta, brozav, ker je bilo treba višati plače uslužbenecem in ker je bilo gospodarstvo v omenjenih obratih zavoženo; potem je bilo tu krušno vprašanje, okoli katerega se je sukala vsa politika tedanje socialistične stranke, dokler ni Giolitti po dolgem naporu in s pomočjo fašistov, t. j. zopet ulice, spraval pod streho krušni zakon.

Giolittijeva vlada je torej ukrenila nekaj, kar je znatno ublažilo deficit v državnem proračunu in za hip se je zdelo, da gremo boljšim časom naproti. Toda tedaj so se pojavile tudi v Italiji posledice svetovne gospodarske krize: industrije so začele propadati, zavladala je gospodarska stagnacija in ž njó brezposelnost, medtem ko so države, kamor so se od nekdanjih selili prebivalci podjetnega prebivalstva, zapirale zaporedoma svoje meje izseljenikom. Izseljeniško vprašanje pa je za Italijo silno velikega gospodarskega pomena.

Gospodarska kriza je danes najbolj pereče vprašanje v Italiji, ki se ne da rešiti z izpremembo vlade in z nastopom novih oseb na državnem krmilu. Že v petkovem uvodniku smo naglasili, kako so se oglašili najiminentnejši italijanski državniški, ki rote državo in narod, naj se vse moči usmerje v zboljšanje gospodarskega in finančnega položaja, ki da je obupen. Oglašila sta se Nitti in Giolitti, oglašila se je ljudska stranka, ki kliče na složno in mirno delo vseh strank za rešitev dežele pred gospodarskim polomom. Vseled sedanjega burnega političnega valovanja v državi se javnost ne zanima toliko za finančna in gospodarska vprašanja, kakaj strankarske strasti in nestrpnosti pričakovanja novih dogodkov odvratajo pozornost množic od nepolitičnih vprašanj. Dobro pa se zavedajo tega položaja odlični možje Italije, ki so po svoji starosti in po dolgi izkušnji najbolj poklicani, da izrečejo svoje sodbe v teh resnih časih ter povedo, kje je pot k rešitvi.

Značilno je, da so postali ti klici tako glasni baš v hipu, ko se imajo izvršiti v notranji politiki važne izpremembe vsled fašistovskega pohoda. To naj bi bilo le nekoliko strašilo za absolutistične težnje fašistovskih prvakov. Tako bi se nam zdelo na prvi mah. Resnost gospodarskega položaja pa je talka resnično, da smemo smatrati vse take kliče po odpomoči za

Italija

Fašisti zasedli več pokrajin — Pohod na Rim — Javno varstvo izročeno vojaškemu oblastvu

MILAN, 28. Vseled odstopa vlade in fašistovske mobilizacije se nahaja že od četrta dalje vsa Italija v velikem vznemirjenju. Nepriznava vodstva fašistovske stranke in ravno tako nagli odhod fašistovskih čet iz Neapolja je bil obvisel v začetku v nepredvidno skrivnost, ki se je začela sedaj počasi razodeti. Čim so se bile posamezne fašistovske čete povrile v svoje sešede, je izdalo poveljstvo fašistovske armade tajen ukaz za splošno mobilizacijo. Dolgo pa ta namen se ni mogel skrivati in tako se je pred včerajšnjim naglo razširila novica o nenavadnem gibanju med fašisti. Ta vest je povzročila veliko vznemirjenje tudi v rimskih vladnih in parlamentarnih krogih. Kljub temu, da so bile te govorice od fašistovske strani zanikane, pa je pokazal položaj, ki je postajal čedalje resen, da so bile resnične. Factova vlada je dala včeraj ostavko in je s tem svojim korakom

odkrito-srečno. Vsa italijanska rodoljub, ki razume položaj, se bo s strahom vprašal, kam pelje ta pot navzdol. In strmina je vsak dan večja. Skrb, da ne bi zadelo Italijo ista usoda kakor Nemško Avstrijo mora navdati vsakogar z grozo.

Med odličnimi italijanskimi državniki, ki so se od nekdanjih pečali z velikopoteznimi finančnimi in gospodarskimi vprašanji, spada brez dvoma bivši ministrski predsednik Nitti. On si je ustvaril samostojne sodbe o položaju svoje države in Evrope sploh ter promatra gospodarski položaj Italije v zvezi s splošnim gospodarstvom povojne Evrope. Zato išče Nitti končno rešitev v konsolidiranju političnih in gospodarskih razmer vse Evrope. S tega stališča je Nitti nekaj italijanski Keynes. V svojem govoru, ki ga je imel Nitti 20. t. m. v Lauriji pravi: Italija potrebuje, da se izvrši gospodarska združitev vse kontinentalne Evrope. Ako se ne vzpostavijo gospodarski odnosi med zmagovalci in premaganci se Italija ne da obnoviti. Zunanja politika mora biti poštena in resna, prosta pustolovščin, stremiti moramo za tem, da ohranimo, kar smo dobili z vojaško močjo. Italija zamore pri tem računati sama nase, ne more se prav nič zanašati na odškodnino sovražnikov, ki je itak neznatno odmerjena.

Državni proračun mora priti v ravnotežje. Davčni vijak pa ne dopušča, z malimi izjemami, novih davkov. Zato se morajo preprečiti novi stroški, ki niso neizogibni, odpraviti je treba vse uradnike, ki jih je ustvarila povojna doba in število državnih uslužbenecv se mora znižati na predvojno višino. Država se mora odrediti vsem ustanovam, ki niso zanjo bistvene, ako izkazujejo te ustanove izgubo. Veliko varčevanje se mora pričeti v upravi železnice, pošte, telegrafa in telefona. Osemurni delavnik v sedanjih oblikah je zlasti za železnice nemogoč. Nekatere ustanove se morajo izročiti zasebni industriji. Tudi delavstvo mora biti prepričano, da so potrebne velike žrtve. Javnim obratom je treba zagotoviti sigurnost ter povedati javno, da so štrajki zločin.

Dalje se Nitti protivi obdačenju kratkoročnih zadolžnic, ki slabo vplivajo na italijansko valuto. Kapitalu je treba dati sigurnost. Moderna proizvodnja se ne more razvijati brez kapitalističnega profita in nobeden napredek se ne da uresničiti brez individualne svobode. Zato se je treba odrediti vsem reformam, ki bi mogle kakorkoli ovirati proizvodnjo in podjetništvo kapitala.

Tako je Nitti branitelj liberalnega gospodarskega sistema, zunaj katerega ne vidi nobene rešitve. Zanimivo so njegove izjave o pasivnih državnih obratih, ki naj jih prevzamejo zasebni podjetniki. Torej je Nitti proti statizaciji in socializaciji podjetij in obratov.

Tudi Nitti je prepričan o potrebi močne vojske za varnost države. To pa naj se doseže zlasti z izvežbanjem in razvijanjem častniških oddelkov in z razvojem zrakovplovstva. Tako bi bilo mogoče imeti močno armado z razmeroma majhnimi stroški.

To so v glavnem zdravniški recepti bivšega ministrskega predsednika. Seveda so to splošne označbe v obrisih; kako se dajo vse te reforme izvršiti v praksi je druga stvar. Tudi Nitti je mnenja, da ne moreta ne sedanja vlada, ne sedanja parlament ukreniti ničesar korenitega. Za take pogumne operacije je treba široke sloje in večino politične javnosti Italije. Zato je Nitti za razpust zbornice ter za razpis novih volitev.

Tudi Giolitti si je mislil svoj čas, da bodo nove volitve ublažile politično krizo in pospešile gospodarsko obnovo, pa se je zmotil. Še dve leti življenja nista prisojeni tej zbornici, nove volitve so pred duri, a kriza je vedno akutna. Treba bo mnogih preiskusenj in poteklo bo mnogo časa, predno pridemo do obnove. Globoke rane, ki jih je zasekala vojna ne samo v italijansko, ampak v svetovno gospodarstvo, se morejo le polagoma celiti.

položaj na eni strani sicer pomostavila, na drugi pa ga napravila še bolj kočljivega, kot je bil. Čim je bila vest o odstopu vlade potrjena, se je začelo takoj že isto noč živahno gibanje med fašistovskimi četami po vseh mestih. Čete, ki so v popolni vojni opremi, so si postavile cilj, da zasedejo vse državne urade in ustanove, kar se jim je do sedaj posrečilo povsod, kjer so hoteli, skoraj brez vsakega prelivanja krvi. Po dosežanih vestih, ki so semkaj prispale, so zasedli fašisti prefekturo v Mantovi, Piacenci, Kremoni, Pistoji, Sieni, Firenze in skoraj po vseh drugih večjih mestih Italije. Fašistovski pohod napreduje povsod z veliko naglico.

prefekturo in prefekt jim je izročil oblast. Do spopada je prišlo zvečer pri palači tamkajšnje prefektore. Oddelki kr. stražnikov je razganjal fašiste, kateri se pa niso hoteli umekniti. Vseled tega so kr. stražniki streljali, pri čemer je bilo ubitih šest oseb, kakor se zdi sami fašisti. Do neznanega spopada je prišlo tudi v Firenzi. Prefekt se je tudi tu takoj vdal in izročil oblast posebnim fašistovski komisiji. Toda posadki kr. stražnikov, ki sta stražili pošto in železniško postajo, sta se fašistom upirali, vsled česar se jim je posrečilo vdreti šele po ponovnih naskokih, katerih kr. stražniki niso mogli odbiti.

Posebno živahno je gibanje fašistovskih čet v srednji Italiji. V Perugi je bilo že včeraj zbranih okoli 30.000 četnikov in v teku današnjega dneva je trajal pritok dalje. Te čete se nahajajo pod neposrednim poveljstvom generala Del Bona in drži se za gotovo, da imajo namen odkorakati proti Rimu. Fašistovske čete generala Del Bona pa tvorijo le eno kolono v pohodu na Rim, ki se je s tem začel, medtem ko prodirata istočasno še dve drugi koloni pod poveljstvom generalov Fara in Ceccherini. Kolona Del Bona prodira od Perugia, kolona Ceccherini od Firenze in kolona generala Fara od Neapolja. Vse tri kolone se baje poslužujejo posebnih vlakov, ki jih vodijo železničarji pristaši fašistovske stranke. Železniške postaje v Rimu so zasedene po vojaštvu in kr. stražniki. Kljub temu se predvideva, da ne pride niti v Rimu do kakšnega resnega spopada.

RIM, 28. Agencija Stefani je pooblaščen javiti, da ukrep glede proglasitve obsejeda stanja nima več veljave.

Ostavlja ministrskega sveta. RIM, 27. Danes ob 16.30 se je sestel ministrski svet; ko je proučil politično situacijo, je sklenil predložiti N. V. kralju svojo ostavko.

Ministrski predsednik Facta pri kralju.

RIM, 28. Sinoči ob 21.30 je sprejel N. V. kralj v vili Savoja predsednika ministrskega sveta Faktó.

Osemdeseti Giolittijev rojstni dan

CAVOUR, 28. Bivši ministrski predsednik Giolitti je praznoval včeraj svoj osemdeseti rojstni dan. Ker se je Giolitti izrazil, da bi želel prebiti ta dan v sredini svojih domačin, se ni vršilo nobeno posebno uradno praznovanje. Mali brzojavni urad pa je bil preobložen z delom, ker so Giolittiju prihajale čestitke od vseh strani Italije in iz inozemstva. Razen kralja, kraljice matere, Duca d'Aosta, ministrskega predsednika Facta so čestitali brzojavnim potom Giolittiju neštevilna oblastva, skoraj vsi ministri in podtajniki, voditelji političnih skupin, stranke in osebe iz vseh slojev.

Nova italijanska delniška družba v kolonijah

BENGASI, 27. Včeraj se je tu ustanovila delniška družba «Unione coloniale italo-araba» z delniško glavnico 6 milijonov. Namen družbe je v prvi vrsti poljedelska valorizacija Cirenaike potom italijanskih produktivnih in delovnih zadrug. K tej inicijativi so pristopili ter podpisali delniško glavnico vsi večji kreditni zavodi, nekatere paroplovne in druge družbe, razne trgovinske zbornice ter veliko število privatnih oseb iz vseh strani Italije in kolonij. Družba bo takoj pričela z delom, predvsem z valorizacijo nekaterih oaz; razen tega pa bo imela mnogo dela z zgradbo in obnovo vitvijo cest v kolonijah. To delo prevzamejo italijanske delavske zadruge.

Jugoslavija

Odnosaj med Jugoslavijo in Rusijo

BELGRAD, 27. Z ozirom na vesti o prihodu dveh zastopnikov sovjetske vlade v Belgrad, pravi neki tamkajšnji list, da je dobil iz verodostojnega vira sledeče poročilo: Govoriti sedaj o kakoršnemkoli direktnem sporazumu s sovjetsko vlado, bi bilo za sedaj prerano. Najprej bi bilo potrebno, da se posvetujemo z našimi zavezniki. Mi se v nobenem slučaju ne moremo držati smernice v politiki, ki bi ne bila v skladu s politiko naših zaveznikov, kateri se nahajajo s sovjetsko vlado v odnosajih različnih vrst. Naš interes zahteva vedno, da ostanemo v bratskih odnosajih z ruskim narodom kakor dosedaj, politika, katere mi nismo nikdar zapustili.

Orientalska mirovna konferenca — Sestanek dr. Ninčiča z grškim zunanjim ministrom

BELGRAD, 28. Po poročilu iz Aten se sestane dne 1. novembra grški zunanji minister Politos v Skoplju z zunanjim ministrom dr. Ninčičem. Sestanek ima namen določiti program za skupni nastop na vzhodni konferenci.

BELGRAD, 28. Angleški in francoski poslanik sta sporočila zunanjemu ministru dr. M. Ninčiču, da se dne 13. novembra t. l. sestane v Lousanni vzhodna mirovna konferenca. Jugoslovanska vlada je pozvana, da sodeluje na tej konferenci in da imenuje svoje delegate. Izmed balkanskih držav sta pozvana na konferenco Rumunska in Grška.

Spalajkovičev prihod v Belgrad

BELGRAD, 27. Sinoči je prišel v Belgrad jugoslovanski poslanik in Pariz Miroslav Spalajković. Njegov prihod se spravlja v zvezo z vprašanjem reparacij.

Vlada ne demisionira.

BELGRAD, 28. V političnih krogih je razširjena vest, da vlada z ozirom na sedanjó zunanjo in notranjo-politično situacijo ne poda demisije in da je pričakovati nje demisije šele prihodnje spomlad. Vlada skuša odstraniti vladno krizo na ta način, da ministrski predsednik izvede delno rekonstrukcijo svojega kabineta.

Položaj na Reki.

BELGRAD, 28. Minister notranjih zadev Kosta Timotijević je včeraj zelo dolgo konferiral z zunanjim ministrom dr. Ninčičem glede situacije na Reki. V glavnem je bilo razmotirano vprašanje o intervenciji jugoslovanske vlade. Sklenjeno je, da jugoslovanska vlada započne diplomatsko akcijo, da se vzpostavi normalne razmere na Reki.

Načrt za jugoslovanski konkordat z Vatikanom zahteva priznanje staroslovenskega jezika

BELGRAD, 28. Ožji odbor komisije za sklepanje konkordata z Vatikanom je izdelal načrt za konkordat. Načrt se bo predložil v prihodnjih dneh plenumu komisije, katerega bo sklical predsednik komisije Marko Gjurčić, nato pa ministru vnanih poslov drju Ninčiču. Konečno bosta o načrtu konkordata razpravljali jugoslovanska in vatikanska delegacija za sklepanje konkordata. Seja delegatov se bo bržkone vršila v Rimu v Vatikanu. Doznava se iz zanesljivega vira, da se v konkordatu med drugim tudi zahteva, da se v vseh katoliških cerkvah Jugoslavije pripozna staroslovenski jezik kot službeni cerkveni jezik ter da se prizna jugoslovanski vladni ingerenca pri imenovanju visokega katoliškega klerusa.

Jugoslovensko stomilijonsko posojilo v Franciji

BELGRAD, 28. Kakor javlja «Politika» iz Pariza, je finančni odbor francoske zbornice začel razpravljati o zakonskem predlogu glede posojila v znesku 100 milijonov frankov, ki ga ima dati Francija kraljevini SHS. Debatu je zelo kratka in francoska vlada želi, da se ta predlog v zbornici sprejme kot nujen.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Poljsko.

BELGRAD, 28. Po oficijelnih poročilih iz Varšave je bila podpisana trgovinska pogodba med Kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev ter Poljsko republiko. Delegacija jugoslovanske vlade se vrača v Beograd.

Romunska

Romunska za koridor v Trakiji — Odločna demarša Male entente v Budimpešti

BUKAREŠTA, 28. V odboru za zunanje zadeve narodne skupščine je podal včeraj zunanji minister Duca zelo obširen ekspozé o zunanje-politični situaciji. Zunanji minister je med drugim izjavil:

Glede vprašanja Besarabije, ki je za nas definitivno rešeno, se sploh ne moremo spuščati v razgovore tako dolgo, dokler nam sovjetska Rusija jasno ne izjavi svojega stališča v tem vprašanju. Stojem na tem stališču Romunska ne more biti zastopana na razorožitveni konferenci v Moskvi in naša prijateljska Poljska je naprošena, da zastopa Romunska in da v nje imenu odobri pogodbo glede razorožitve.

V vzhodnem vprašanju mora Romunska predvsem preprečiti skupno turško-bolgarsko mejo. Zunanja politika Romunske je osnovana na načelu, da se v Trakiji ustanovi mednarodni koridor, ki naj bo administrativno upravljan po istih načelih kakor morske ožine. Anglija je naš načrt glede tega koridora odobrila in sprejela, dočim se Francija še ni izjavila.

BUKAREŠTA, 28. Romunska namerava zahtevati na vzhodni mirovni konferenci, da se ustanovi neutralen koridor med Bolgarsko in Turško.

Bolgarski socialisti pristopili k II. internacionali

SOFIJA, 28. Kongres bolgarske socialistične stranke, ki zboraže v Sofiji, je pred zaključkom svojega dela sklenil resolucijo, da pristopi k II. internacionali.

Ukrepi bolgarske vlade proti vladni nasprotin elementu

SOFIJA, 27. Kakor je znano, je zaprtih v ječah bolgarskega glavnega mesta že 2 leti 11 članov Radoslavovega kabineta, kateri so sklenili svojočasno, da je stopila Bolgarija v vojno ob strani Avstrije in Nemčije. Buržujski blok je imel pred kratkim tri shode; v znak protesta je sklicala tudi kmetijska stranka shod, da bi se sporazumela, kako bi zmanjšala moč in vpliv nasprotnih strank. V vlaku, ki je peljal pristaše buržujske stranke, je prišlo med temi in nekaterimi člani kmetijske stranke v bližini Tirnove do spopada, v katerem so kmetje nabili več biviših ministrov. V vlaku je bil tudi minister Daskalov, kateri je razburjene kmete pomiril, da niso biviših ministrov pobili in jih prepričal, da so jih izročili sodišču. Radi teh dogodkov je izdala vlada odlok, na podlagi katerega so bili aretirani vsi ministri Geskovega in Malinovega kabineta. Število sedaj aretiranih ministrov je 30. V kratkem bo izdan zakonski odlok, ki bo določil kazni za one, ki se bodo na nezakonit način borili proti kmetijski vladi.

Rusija

General Rennenkampf umrl
DRAZDANE, 28. Tukaj je umrl ruski general Rennenkampf, ki je igral važno

vlogo v rusko-japonski vojni ter bil l. 1914. vodja ruske vojske v vzhodni Prusiji proti Hindenburgu. Tedanje ogromne žrtve Rusov v Mazurskih jezerih so pospešile pohod Nemcev na Pariz.

Rusko-italijanska banka

RIGA, 27. Iz Moskve poročajo: Italijanski kapitalisti ustanavljajo v Moskvi rusko-italijansko banko z začetnim kapitalom 250 milijonov lir. Sovjetska vlada se ustvaritvi tega novega zavoda ni prav nič protivila.

Izjave Trockija glede vzhodnega vprašanja.

LONDON, 28. V razgovoru, ki ga je imel z dopisnikom «Manchester Guardian», je komisar Trocki izjavil, da je v sovjetski Rusiji Lloyd George najbolj obsodena politična osebnost. Vprašanje morskih ožin se mora tako rešiti, da v bodočnosti ne bo ostalo Črno morje jezero za nobeno državo ob njegovi obali. Kar se tiče eventualnega sporazuma s predstavniki kapitalistične Evrope, se bo Rusija vedno raje pogajala z gospodi kot z lakaji, raje s Stinnesom nego s Scheidemannom in raje s Poincaréjem nego s Društvom narodov.

Poljska

Vesti o izbruhu vstaje na vzhodnem Poljskem

VARSAVA, 28. Poljska brzojavna agencija poroča: Razširile so se vesti o neki vstaji, ki je baje izbruhnila v mali vzhodni Poljski. Te vesti so popolnoma izmišljene, deloma pa zelo pretirane. Nikakor ne more biti govora o mestih v plamenih, o krvavih pobojih, o zbiranju čet. Vršile so se edino vojaške vaje ob meji; za ojačenje obmejne straže so bili dodani omenjenim četam samo trije polki konjenice. Splošna vstaja, o kateri so se širile tako strašne novice, pa je obstajala v resnici v tem, da so vdrli tri tolpe, po kakih štirideset do šestdeset mož močne, ter prekorakile na strani sovjetske Rusije mejo in ob tej priliki izvršile kakšen napad in opustošenje; te tolpe so bile deloma razpršene, deloma pa poginane zopet čez mejo. Nekatera maloruska kmetijska posestva so bila nekod oropana in požgana, toda to je sedaj že skoraj popolnoma prenehalo. Izvršil se je samo en politični umor in sicer na osebi maloruskega patriota profesorja Tvorbočiba; razen tega je bilo ubitih tudi nekoliko policijskih agentov v borbah s tolpami.

Francija.

Interpeticije v francoski zbornici o izročitvi vojnih krivcev in o vzhodnem vprašanju.

PARIZ, 28. Na današnji seji je zbornica nadaljevala razpravo o interpeticijah glede splošne politike. Radikalni poslanec Bonnet je razvil interpelacijo glede kazni, ki se mora naložiti bivšemu cesarju in vojnim krivcem. Poslanec je navedel člene versailleske pogodbe, ki se nanašajo na to vprašanje, in je razpal nepravilne razsodbe lipskega sodišča, katere so zavezniki sklenili, razveljaviti. Bonnet je vprašal vlado, ali se je odločila za obsodbo bivšega cesarja in drugih vojnih krivcev in ali je pripravljena uveljaviti kazni, ki jih določa versailleska pogodba, v slučaju, da bi Nemčija odklonila njihovo izročitev. Nato je razvil interpelacijo poslanec narodnega bloka Souffier. Poslanec se je bavil z vzhodnim vprašanjem in pripovedoval strašne krvelošnosti, ki se pripisujejo Turkom. Kvestor zbornice Lénard je prekinil poslanca Souffiera in ga opominjal, naj preneha z obtožbami proti turški vojski, s katero je Francija sklenila mir, in naj ne Turkom pripisuje krivde za zločine, ki so jih izvršili grška vojska in nasprotniki Francije. V Smirnu ni bilo nikdar 75.000 mrtvih, ampak samo 600. «Z druge strani pa — je nadaljeval Lénard — mi je izjavil admiral Dumesnil, da so bili francoski mornarji sprejeti od Armencev in Grkov s strojnimi. Grki so požgali mesta in vasi ter izvršili najbolj nesramne krutosti. Jaz sem govoril z očividci in o teh resnicah ni dvoma.»

Anglija

Vtis govora Bonarja Lawa v Glasgowu

LONDON, 28. Listi pravijo, da ni imel Bonar Law s svojim govorom v Glasgowu posebnega uspeha. Očitajo mu, da ni povedal pravzaprav nič novega, da se je ponašal in pravil stvari, ki so jih povedali že drugi zlasti Lloyd George. Bonar Law še nima točno začrtanega programa in če govori o negativni politiki kot o programu konservativne stranke, bodo proti temu protestirali tudi najboljši njegovi prijatelji. Brez dvoma je Bonar Law zmogel državnik in bil bi v normalnih razmerah gotovo izvrsten ministrski predsednik, toda sedanjemu kočljivemu in negotovemu položaju ni jedva kos. Poleg tega Bonar Law tudi ni govornik, njegov govor je sicer stvaren, toda hladen. In če se upošteva, da so se Angliji v poslednjih letih navadili na ognjevitve govornike, se ne more pričakovati, da bi postal Bonar Law popularen kot n. pr. njegov prednik Lloyd George.

Nemčija

Izganjanje italijanskih delavcev iz Nemčije.

MONAKOVO, 28. Italijanski podaniki, ki so bili namenešeni pri raznih nemških tiskah na Bavarskem, so se izgnali kljub diplomatski intervenciji. Italijanski vnani minister je vsled tega izjavil, da se Nemcem ne bodo izdajali potni listi in vizumi v Italijo, ako nemška vlada ne neha s izganjanjem Italijanov iz Nemčije.

Vesti o ostavki bavarskega ministrskega predsednika.

BERLIN, 28. Korrespondenčnemu uradu «Wolf» poročajo iz Monakovega, da se v najkrajšem času pričakuje ostavka bavarskega ministrskega predsednika Lerchenfelda.

Avstrija

Oddaja zlatih zakladnih listov
DUNAJ, 27. Avstrijska zbornica je oddala načrt za oddajo kratkoročnih zlatih zakladnih listov k večjemu do zneska 80

milijonov zlatih kron. Na ta način bi se pokrili oni državni stroški, ki se s prejemki države in dosedanjimi kreditnimi operacijami ne dajo pokriti. Zakladni listi so povračilivi iz mednarodnih pomožnih kreditov. Izkušajo se lahko tudi v inozemski valuti. Finančni minister je pooblaščen, da za zagotovitev teh listov kakor tudi že dovoljenega posojila 750 milijard kron zastavi dohodke carine in tobačnega monopola.

Vzhodno vprašanje

Povabila za na mirovno konferenco v Lausanne.

LONDON, 28. Angleška, francoska in italijanska vlada so se sporazumele glede besede dala povabil za na vzhodno mirovno konferenco. Uredile so se tudi zadnje tozadevne podrobnosti med Londonom, Parizom in Rimom. Sprejem besede s strani italijanske vlade je došel včeraj v London. Ta povabila se takoj razpošlejo v imenu treh vlasti; Turčiji bodo povabila izročena po angleškem, francoskem in italijanskim višjem komisariju, od katerih odda vsaki besedilo povabila v svojem jeziku.

Lausanne — sedež mirovne konference za vzhodno vprašanje.

BERN, 28. Švicarska brzojavna agencija javlja: Diplomatski zastopniki Francije, Anglije in Italije so zaprosili švicarsko vlado, da bi se vršila mirovna konferenca za vzhodno vprašanje v Lausanni.

Aretacija bivšega grškega ministrskega predsednika.

ATENE, 28. Bivši ministrski predsednik Calogropoulos je bil aretiran.

Rusija in Bolgarska povabljene na vzhodno mirovno konferenco.

PARIZ, 28. Angleška in francoska vlada sta predložili vsebino vabil raznim državam s pozivom, da se udeležijo mirovne konference za sklenitev miru s Turčijo in konference glede morskih očin. Italija soglašala s programom. Vabila se tekom današnjega dneva odpošlejo. Sovjetska vlada Rusije in bolgarska vlada prejmeta tudi vabilo za udeležbo na konferenci. Zedinjene države Severne Amerike bodo naprosene, da odpošljejo svojega pooblaščenca v Lausanne. Ta pooblaščenec naj ima zelo dalekosežna pooblastila. Švica je bila uradno obveščena o tem, da se konferenca vrši v Lausanni. Glede francoskih delegatov še ni bilo nič definitivnega sklenjeno.

Venizelosova akcija za novo balkansko zvezo. BELGRAD, 23. Venizelos je sklenil, da začne akcijo za ustanovitev nove balkanske zveze. Venizelos dospe tekom prve polovice meseca novembra v Beograd, kjer bo vodil z zunanjim ministrom dr. Ninčevićem in vlado za združevanje pogajanja, kakor tudi pogajanja glede vzhodne konference.

Za sodelovanje Zedinjenih držav na mednarodni delovni konferenci.

ZENEVA, 28. Odposlanec japonske vlade pri četrti mednarodni delovni konferenci je predložil naslednji predlog: Želeč, da bi Zedinjene države že od sedaj dalje uspešno sodelovale pri delu za mednarodno organizacijo dela, izraža konferenca svojo željo, naj bi se uvedel način poslovanja, kateri bi omogočil Zedinjenim državam, da se udeležijo tega dela, neodvisno od sprejema XIII. poglavja versailleske mirovne pogodbe. Konferenca priporoča mednarodnemu delovnemu uradu, naj sklene vse ukrepe, ki bi lahko pripomogli do dejanskega sodelovanja s strani Zedinjenih držav pri delovanju za organizacijo dela.

Vprašanje podpredsedniških mest na mednarodni delovni konferenci.

ZENEVA, 28. Incident med Pinotom in Jonhaukom je končal, ker je mednarodna delovna konferenca sklenila včeraj predpoldne, da pusti prazni obe podpredsedniški mesti. Delavska skupina je v duhu spravljivosti doletela, da se prihodnje leto uvede sistem kandidatur po turnusih po vzgledu skupine.

Bela Khun v Švici

BERN, 28. Bivši predsednik madžarske sovjetske republike in madžarski ljudski komisar Bela Khun se sedaj baje nahaja v Švici in ima napadni potni list, glaseč se na ime Albert Adler. Vsa policijska oblastva so obveščena o njegovem bivanju in je izdan ukaz, da ga primejo. Glavno drž. pravdnštvo je odločilo, da stori nadaljnje korake glede izгона Bela Khuna iz Švice.

Einstein bo dobil Nobelovo nagrado

STOCKHOLM, 28. Med švedskimi učenci obstaja mnenje, naj se da letos Nobelova nagrada za fiziko profesorju Einsteinu. Proti tej ideji nastopa najbolj energično profesor tehnike Eduard Westhün. V nekem dolgem članku trdi, da je Einstein plagijator ter da ni nikak učenjak niti bog ve kak raziskovalec.

naših legij, imajo principi (fašistovski vojski) Julijke Benetije, Reke, Zadra strnjene okrog armade domovine, nalogo, da čuvajo na meji. Da se bo preko Alp vedelo, da je nacija tudi v vrhuncu zadnjih dni pripravljena v celoti skočiti na mejo, če bi bila ogrožena. Živel fašizem, živila Italija, živila armada, živijo kralji.

Zenstvo in naša družina. — Prava žena ima v družini toliko posla, da ji ne preostaja časa za druge stvari. — tako so modrovali naši stari in tako mislijo še dandanes nekateri ljudje. In to je čudno, da so teh nazorov ravno taki krogi, kjer ženi ni treba, da bi se trudila za vsakodnevne kruh, pri domačem poslu ji pomaga služkinja, če ima otroka, si najame še drugo, a vendar ji dom daje toliko posla, da prav "ne utegne" se zanimati za stvari izven kroga svoje družine. Žena, ki hlasta po uspehih izven lastnega doma, ki je v vseh družinskih in znanjarskih svojih otroke, samo da je povsod prva zraven, je res zopna prikazen. Toda tudi v tem vprašanju velja, kakor povsod: srednja pot, najboljša pot. In posebno naša žena bi si morala biti v svesti, da je njena dolžnost pomagati vsaj v enem družinu. Odstraniti se v danjših časih od vsakega dela v prospeh našega tako hudo prizadetega naroda, bi pomenilo najhujši egoizem, kar si ga sploh moremo misliti. Posebno pa, ko gre za pomoč našim dečim, kdo je bolj poklican nuditi svojo pomoč, kakor žena? Imamo našo "Organizacijo vdov in sirot", imamo našo "Solsko družino", v kratkem se osnuje "Ženska dobrodelna združba", ki bo skrbela za izobrazbo žene in vzgojo izvenšolske ženske mladine. Vse te organizacije so nastale ne morebiti iz kakega ženskega kaprica, marveč iz potrebe. Imamo tri, štiri večje organizacije in že se vse prijemlje za glavo: kaj bo s tolikimi društvami? Take opazke so največji dokaz naše nezrelosti. Če pogledamo malo k drugim narodom, če proučimo malo kulturno in socialno delovanje ženstva pri drugih narodih, se moramo res sramovati svojega mrtilva. Res ni vsaka ustvarjena za javno delovanje, tudi živimo v časih, ko se smatra vsako najednožnejše delovanje na kulturnem ali socialnem polju malo manj kot — veleizaziva. Ko gre za delo za našo dečo, naj bodo pozabljene vse razlike stanu in nazaranja. Naj izgine vsa komodnost in ves egoizem, vsaka morda pomagati po svoji moči. Ako si katera ne upa, ali ne more prevzeti dela izven doma, bo pri naših organizacijah dobila delo, ki ga lahko izvršuje doma. Če si bodemo razdelile delo, ga bo odpadlo manj na vsako posamezno in bo uspeh mnogo večji.

V par dneh se ustanovi ženska podružnica "Solskega društva". "Ženska dobrodelna društvo" je tudi napovedalo v kratkem svoj ustanovni občni zbor. Na delo torej, brez odlašanja; proč z lenobo — proč z egoizmom! Vse za našo dečo!

Delavsko podporno društvo naznanja članom in njih družinam da se bo vrnilo celjenje koz v društveni ambulanci ul. Romagnja 26, II. v torek od 8. do 9. ure predpoldne.

Javna knjižnica šentjakobke "Čitalnice" se nahaja v prostorih otroškega vrta (stara policija) in je odprta redno vsako nedeljo od 10—11 dopoldne. Na razpolago ima lepo število poučnih in zabavnih knjig, tako da bo toliko mladini kolikor odraslim povsem ustreženo. Vpisnina znaša 1 lro, a odškodnina za izposojeno knjigo mesečno 1 lro. Kdor ima knjige in mu leže po zaprašenih omarah, ko bi vendar lahko izpolnil in pomnožil našo knjižnico, ter tako koristile narodu, naj jih daruje "Čitalnici". Sprejemajo se istotam v naznanenem času. — Gospodu Gorjup M. za podarjenih 6. gđ. Flego A. 7. in Picija Mariji 6 knjig, se odbor iskreno zahvaljuje.

Zaveznica dekleta pri Sv. Jakobu se imela pred časom sestanek, na katerem se je rešilo vprašanje, kako naj se pomaga našim fantom, katere tre v vojaški službi domotožje. Da se jim bo moglo poslati ob prilikah male darove in po potrebi liste, se je sklenilo, da se priredi v soboto, 4. novembra plesna zabava, katere čisti dobiček gre v tozadevni fond. Z ozirom na dobrodelni namen prireditve, upamo, da bo udeležba čim največja.

Sv. Jakobčanka.

«V kraljevstvu palčkov». Danes točno ob 5. in pol popoldne priredi šentjakobka "Čitalnica" v dvoran D. K. D. pri Sv. Jakobu to krasno pravljeno igrjo, katere je žela že jako lep uspeh na drugih odrih. Način uprizoritve bo popolnoma odgovarjal duhu pravljice. Zato so bile napravljene od kuliskega mojstra g. Bizjakja zares pravilne kulise. Carobna razsvetljava bo imela gotovo divne učinke. Igra je spenjal naš znani domačin gosp. Ribičič, a spretno jo je uglašil g. Grbec. Sploh bomo imeli priliko videti pravljeno opereto. Zaječarjen je torej uspeh. Sedaj samo malo sliko te igre. Zavesa se dviga. V gozdu dremljejo palčki. Tako majhni in dražestni! Potem se začne med palčkami gibanje, smeh, jok, naganje, presenečevanje. Vse vpreki Vile, kralja, kraljice, škrti, čudež za čudežem skozi vse tri prizore, vse v najlepših skupinah in pestro živih barvah. Stari, mladi, otroci: ogledite si to carobno igro!

NB. Ker je povpraševanje po sedežih veliko, se opozarja slavno občinstvo, da si preskrbi sedeže jutraj ob 10. do 12. ure v gostilni DKD. Popoldne prične izdajanje listkov ob 4. uri.

Javna knjižnica «šentjakobke čitalnice» v Trstu javlja vsem članom, da se po pravilih knjižnice, ne smejo izposojevati knjige za več kot tri tedne. Ker je število knjig precej manjše, za vedno naraščajoče število čitalcev, je odbor sklenil, da bo na to z največjo strogošću pazil. Za vsak teden zamude se bo moralo plačati 50 cent. globe. Kdor pa vkljub temu ne bo storil svoje dolžnosti, bo javno pozvan potom «Edinosti» in se bo proti njemu sodnijsko postopalo. Za večje knjige se bo delala izjema, ako se bo dotični čitalatelj po poteku treh tednov javil v knjižnici in prosil za podaljšanje.

Vsi, ki se želijo vpisati v knjižnico, se lahko javijo vsako nedeljo ob 10. do 11. ure jutraj v prostorih «Solskega društva» pri Sv. Jakobu (stara policija). Vpisnina znaša 1 lro, mesečna članarina tudi 1 lro. — Odbor «Šentjakobke» v štednji. Danes v nedeljo 29. t. m. ob 4. pop. uprizarj domači «D. K.» svojo tretjo predstavo, premijero «Vražjo misel», spisal K. Lanfo, burka v 4 dejanjih. — Igra je polna komičnih zapletljivih in bogata v humorju. Cenj. občinstvu bo gotovo nudila obilo zabave in mnogo smeha. Podala se je že na vseh slovi, odrih in že žela povedo obilo uspeha. Vabimo meštane, kakor tudi okoličane in domačine, da v čim večjem številu posetijo domačo predstavo, ker s tem poka-

žemo svetu izpričevalo kulturnega naroda. — Opozarjamo meštane in okoličane, da se predstave prireajo nalašč v zgodnjih popoldanskih urah, da je s tem cenj. občivalcem olajšan zgodnji povratek.

V nedeljo, 5. novembra, predstava Novačanove «Veje», drame v 3 dejanjih. Čisti dobiček je namenjen «Solskemu društvu». Prosimo bratska društva, da dan ne prireajo svojih predstav, da bo dan posvečen edinosti «Solskemu društvu».

Prihodnja predstava «Pelikan», komorna drama v 3 dejanjih, spisal Strindberg.

Iz «Solskega društva». Vse bivše C. M. podružnice odnosno njih zaupniki po vsej deželi so bili že trikrat naproseni, naj ukrepejo takoj potrebne korake za ustanovitev podružnice «Solskega društva». Hvalvredno moramo priznati, da je vse večina teh že odzvala, toda nekateri se kljub vsem prošnjam in pozivom držbe es vedno povsem pasivni! Danes se ponovno in zadnjič obračamo do vseh onih gospodov, ki niso še dali znaka življenja od sebe, da se vendar enkrat zganijo! Proč z odlašanjem, proč z malobrižnostjo in malomarnostjo, proč z cinizmom in polovičarstvom! Hočemo in zahtevamo resnega dela! Narod to od nas zahteva, da nas ne bo kdaj klical na odgovor!

Društvene vesti

Ženska podružnica «Solskega društva». Seja se bo vršila v torek, točno ob 18. in pol. Vselej važnosti so naprosene vse odbornice, da se gotovo udeležijo.

Pevsko društvo «Ilirja». — Sv. Jakob. priredi dne 12. novembra po dolgem mrtvilu svoj prvi javni nastop s sodelovanjem bratskega društva MDP. — Sv. Jakob. Na programu so mešani, moški in ženski zbori. MDP. nastopi s krasno francosko komedijo — enodejanko. Po sporedu prosta zabava. — Upamo, da bo občinstvo, ki je od nekdanj štedilo z velikim zanimanjem delovanju «Ilirije», tudi sedaj pokazalo veselje do naše lepe pesmi in se udeležilo v velikem številu prireditve. Natlačnejši spored drugič. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Priber kočijaz in njegov prijatelj. Kočijaz K. Gerbec je pogledal pred sinočnjim v neki gostilni v ul. Arcata pregledoko v kozarec, kar je imelo za posledico, da se mu je začelo vrtili pred očmi. V takšnem razpoloženju je stopil na kozel kočije, ki ga je čakala pred gostilno, ter pognal. Med potjo je srečal svojega prijatelja Julija Garbatza. Vzel ga je k sebi na kozel. Nenadoma je kočijaz zavihel bič ter lopnil konja. Zival se je tedaj spustila v divji beg. Na trgu Nicolo Tommaseo je zadelo kolo kočije ob velik kamen. Vsed sunka je padel Garbatz s kočije ter se močno pobil. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico. Kočijaza so aretirali.

Radi protipostavne nošnje orožja. so bili včeraj po noči aretirani v ulici Cavana trije mladenci: Anton Cesca, star 20 let, Renato Bevilacqua, star 20 let in Santo Guadagnan, star 21 let, vsi trije brez stalnega bivališča.

Tatovi v mlekarici. Preteklo noč so vdrti tatovi v mlekarico Karla Jubina v ul. della Concordia št. 8. Odnesli so za 100 lir slaščic. Tatvina je bila naznanjena na policijskem komisariatu v ul. Amerigo Vespucci.

Aretacija. Pred sinočnjim so policisti aretirali neko Rozino Giacominijevo, staro 23 l., stanujočo v ul. Campo S. Giacomo št. 4. Zenska bo dajala odgovor, ker je delj časa skrivala v svojem stanovanju znanega Marijana Golobicha.

Dve prevrtani železni blagajni. Včeraj pri belem dnevu so vdrti neznan tatovi v skladišče oziroma v urade trdke Brunner v ulici Geppa št. 2 ter so tam prevrtali dve železni blagajni. Toda skladišče so zapustili praznih rok, zakaj železni blagajni sta bili prazni.

Dve tatvini. Včeraj dopoldne, ko je bilo vrvenje ljudstva na trgu dell'Unità najvišje, sta bili tam okradeni dve osebi: Alfons Dolgani, stanujoč v ul. G. R. Carl št. 15 in Nerina Brandi, stanujoča v ulici Cecilia de Rittmeyer št. 15. Prvemu je bila ukradena listnica z 300 lirami, drugi pa listnica z 25 lirami.

Svetovna produkcija nafte

Pred nas stopajo v sedanji dobi vprašanja velike gospodarske važnosti, — predvsem za industrijske države, — namreč kje in kako dolgo lahko črpamo iz zemlje one snovi, ki so za industrijsko življenje za enkrat nenadomestljive. Te snovi so predvsem: premog, železo in druge kovine, nadalje fosfatne rude, ki so velikanske važnosti za poljedelstvo in posredno za prehrano itd. itd. Po iznajdbi strojev, ki jih ne goni več vodna para ampak različna olja, je stopilo v vrsto teh snovi tudi surovo kameno olje ali nafta. Ze poprej velikanske važnosti za pridobivanje svetilnega petroleja je nafta pridobila na važnosti kot izhodišče za pridobivanje raznih olj, ki služijo kot kurivo modernim strojem. Z izpolnitvijo teh strojev, ki se udomačujejo v vseh modernih obratih in ne najmanjše v ladijski strojni tehniki, se razširja tudi povpraševanje po nafti in dan za dnem vidimo, kako hitro že obstoječi in na novo snujoči se trusti zapadnih držav, predvsem pa ameriške Združene države zagotavljati si novo odkrite vrelce nafte, ker vidijo v njih vir trajnih dobičkov.

Hočemo podati danes kratek pregled onih držav, ki prihajajo kot svetovni producenti v postev. Poprej pa naj hitro omenimo pot od surovega kamenovega olja do industrijsko uporabnih snovi. Nafta, ki prihaja iz vrelcev ni čista, zato pride v čistilnice, kjer jo rafinirajo, to je: odvzamejo tuje škodljive primese. Očiščena nafta pride v destilacijske prostore, kjer vjemamo dele, ki prehlapujejo ali se destilirajo pri različnih temperaturah v različne posode. Na ta način dobimo pri temp. od 40—150° c razna lahka olja, ki služijo kot kurivo motorjem; kar destilira med 150—300° c je naš čisti svetilni petrolej; nad 300 stopinjami pa prehlapijo težka olja, ki jih potom posebne metode lahko spremenimo zopet v lahka olja (petrol-aether, ligroin). Osta-

nek je vazelina, in različni parafini, ki jih dandanes predelujemo v veliki množini v sveče.

Kakor prednjačijo Zdr. drž. Sev. Amerike v mnogih stvareh, prednjačijo tudi v produkciji nafte. Da vidimo napredek, hočem omeniti nekoliko števil. Leta 1913. je znašala produkcija Zdr. drž. 248.446.230 sodov po 42 gallon*) L. 1916. že 300.757.158 sodov po 42 g., a leta 1918. 350.131.600 sod, po 42 g.

Po geoloških preiskavah in računih sta prišla David T. Day in Ralph Arnold (izborna ameriška strokovnjaka na tem polju) do zaključka, da je v Zdr. drž. Sev. Amerike že za 22 let petroleja pri letni produkciji 265 milj. sodov. Ze leta 1915. pa je bila ta svota prekoračena in po strokovnjaki cenitvi preteklih let je v Sev. Ameriki že za 14 let petroleja — računamo od 1920. leta naprej — pod pogoji da letna produkcija ne presega letnih 350 milj. sodov. Leta 1918. pa je bila tudi ta svota prekoračena in je dosegla leta 1921. 469'6 milj. sodov. Glede rezerve so si sedaj tudi strokovnjaki navzkriž. Nekateri sodijo skrajno optimistično vsled letno naraščajoče produkcije, drugi pa so pesimisti vsled usihajočih glavnih vrelcev. Tudi prilično dobri podatki in računi za bodočnost so nemogoči, ker se vedno na novo odkrivajo vrelci in je še velik del Severne Amerike tozadevno nepreiskani.

Takoj za Ameriko je prišla v predvojni dobi Rusija, katere produkcija je znašala v letih 1857—1914¹⁰ vse svetovne produkcije. (Produkcija Amerike v letih 1857—1914 je znašala 59,6% ali $\frac{3}{5}$, celotne svetovne produkcije, produkcija Rusije pa 29%).

V povojnem času je pa Rusija vsled velikanskih prevratov in opustošenj ostala daleč zadaj, tako da za enkrat kot resen konkurent ne prihaja v poštev. Dočim smo imeli pred vojno za leta 1857—1914 sledeči razpored: Amerika (Zdr. drž.) 59'6%, Rusija 29%, Nizozemska Indija 2'4%, Galicija 2'3%, Rumunija 2'1%, Meksika 1'6% celotne svetovne produkcije. (Ostali odstotki odpadejo na manjše producente, ki so za svetovni trg brez pomena; med njimi Italija z 0'01% celotne produkcije, ki je znašala v letih 1857—1914 5.593.267,936 sodov a 42 g.), imamo sedaj docela drugačno razmerje. Glavno mesto zavzema še vedno Zdr. drž. Sev. Amerike, ki nam kažejo za leto 1921. 469'6 milijonov sodov (prirastek od leta 1920 26'6 milj. sodov), nato sledi, kot glavni in precej opasni konkurent, Meksika za leto 1921 s 195 milj. sodov. (prirastek 32 milj. sodov). Daleč za tema dvema sledi Rusija z 28 milijoni sodov v letu 1921. Sicer pa vidimo tudi tukaj prirastek treh milijonov sodov napram letu 1920).

Celotna svetovna produkcija znaša v letu 1921. 759 milijonov sodov napram 695 milijonov sodov v letu 1920. Narastek torej celih 64 milijonov sodov. (Kakor je razvidno, se deli narastek v glavnem na Ameriko in Meksiko). Večina v postev prihajajočih držav je produkcijo v zadnjih dveh letih zvišala. Vendar imamo tudi tukaj izjeme. Tako je n. pr. v Galiciji padla v teh letih produkcija za cela 2 milijona sodov. (Od 5'6 na 3'6 milj. sodov). Tudi Angleška Indija je svojo produkcijo zmanjšala za ca. 1 milj. sodov. Vendar ne moremo tega pripisovati izčrpanju vrelcev, ampak političnim razmeram dotičnih držav.

Kar se tiče bogatstva vrelcev, je omeniti predvsem Meksiko, kjer produkcija silno narašča. (Zato vedni spori med Zdr. drž. in Meksiko). V drugi vrsti pride v poštev Rusija, ki ima v severovzhodni Sibiriji in na Sahalnu na petroleju in drugih mineralih bogato zemljo. (Zato se Japonci tako neradi ločijo od Sibirije). Glede Zdr. držav Sev. Amerike naj omenim, da je pripisovali prirastek večinoma novo odkritim vrelcem, dočim marsikateri prejšnji vrelci usihajo.

H koncu naj omenim še, da so v poslednjem času odkrili tudi v Jugoslaviji petrolejske vrelce, ki pa sicer nimajo večjega pomena. To je v Medmuru (Poklenica) preko Hrvaške do Bosne (Rožanj planina pri Dolnji Tuzli) in v Macedoniji (Ohrid. Brčin). Ni gotovo, da ne dočaka Jugoslavija na tem polju še prijetnih presenečenj, vsaj kolikor je razvideti iz optimističnih glasov jugoslovenskega časopisa.

V. M. A.

*) 1 gallona = 4'545 l.

Vesti z Goriškega

St. Peter na Krasu. Pretekli mesec je imelo tukajšnje prostovoljno gasilno društvo prvi redni občni zbor po vojni. Ta sestanek je dokazal, da imamo mnogo vrlih mož in fantov. K društvu je pristopilo več krepih moči, ki se hočejo žrtvovati bližnjemu v pomoč. Ker pa je suša ravno za ognjegase največja nesreča, zato je nočejo imeti niti v blagajni. Izmislili so si: začnimo tudi z raznimi prireditvami, petjem itd., kar bo ljudstvo v naobrazbo in razvedrilo ter društveni blagajni v korist. Tako se danes, v nedeljo, dne 29. t. m. popelčan ob 3. uri priredi v hotelu Gržina vsevoligra «Trije snubi» s petjem in obilnim srečelovom. Ne bo manjkalo najfinejših pijač, rejenih piščancev in drugih dobrot, ki bodo srečnemu dobitelju dobro dole pri prosti zabavi. V teku prihodnjega meseca pa se priredi «Vražja ženska», drama v 4 dejanjih. — K obilni udeležbi vabi odbor.

«Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici» je rešilo iz vojnih grozot še okoli 1400 knjig. Po dolgem iztikanju za primernim predstvom se je slednjič vendar posrečilo društvu najti sobo za knjižnico, ki je začasno nameščena v I. nadstropju v «Trgovskem domu» Corso Verdi. Občinstvo si lahko izposodi knjige začeni s 1. novembrom vsako nedeljo od 9.—11. ure jutraj.

Beseda našemu ljudstvu

Kakor je bilo pričakovati, so mlade sile fašizma nastopile svojo odločilno pot. Po poročilih iz notranosti kraljevine so fašisti že včeraj prispele do prestolnice in imajo v najkrajšem času vzeti vso oblast v svoje roke. S tem je nastal tudi v naši deželi nov položaj. Včeraj so fašisti zavzeli tržaško prefekturo ter so se sporazumeli s civilno in vojaško oblastjo.

Spričo tega novega položaja, ki zado biva s tem, kar se je dogodilo, zakonito obliko, je naše zadržanje jasno, ker je določeno po teh dejstvih samih. Kakor smo lojalno priznali izvršeno aneksijo, tako priznavamo tudi novi položaj brez pridržka. Kakor smo vedno spoštovali državo in bili pokorni zakonom, tako hočemo storiti tudi v novih razmerah. Kakor od vsake vlade, zahtevamo in pričakujemo tudi od nove strogo pravičnost in postavnost. Ker so fašistovski voditelji v zadnjem času večkrat povdarjali, da je cilj fašizma vzpostaviti reda in pravice, pričakujemo za-

trčno, da bo nova vlada uveljavljala to načelo v postopanju z našim ljudstvom, ki tvori doberšen del novih državljanov Italije.

V svrhu, da se sedanja kriza čim prej in čim mirneje završi, je potrebno, da se prej kot mogoče vzpostavijo pogoji za popoln red in normalno življenje, ki edina moreta omogočiti reševanje velikih nalog neodločnega obnovečnega dela, potrebnega celih držav, zlasti pa naš dežel, ki je bila po zadnji vojni posebno kruto prizadeta. S to željo in v prepričanju, da močna in energična vlada lahko to doseže, promatramo mirnim srcem razvoj dogodkov. Zavedajoč se vsega, kar mu gre po pisanem in nepisanem pravu, bo naše ljudstvo kakor vedno izvrševalo svoje dolžnosti tudi v novih razmerah, ker kot narodna manjšina zahtevamo le to, da se moremo brez vsake škode za državo ohraniti in razvijati v mirnem in prijateljskem sodelovanju s svojimi sodeželani italijanske narodnosti.

se jim mnogi delavci, posebno pristaniki ter delavci iz škedenjskih skladišč lesa. Mesto je bilo na enkrat vse v zastavah. Obhod je končal na trgu Unità, kjer sta poslanca Giunta in Banelli nagovorila množico, ki sta slavila fašistovsko zmago ter povdarjala, da začnemo nov čas za Italijo. Zborovalci so se nato razšli.

Mesto je ves dan zelo animirano, nudi približno isto sliko kakor v času leta 1918., katerega obletniko bomo slavili ravno te dni. V ulicah prevladuje črna srajca, povsod srečujemo večje ali manjše gručice fašistov, večinoma s čelado.

Listi izhajajo v posebnih izdajah. Ljudstvo se zanje trže.

General Sanna je dal prilepiti na mestne vogale proglas, v katerem naznanja, da je včeraj ob 9. uri prevzel vodstvo javne varnostne službe v ozemlju Julijske Benetije. Povdarja, da armada nima samo skrbeti za varnost domovine, ampak tudi za red in zakonitost v državi, ter končno apelira na patriotizem prebivalstva ter ga pozivlja, da se zadrži mirno.

Drugi ukaz je bil na to izdan od vojaškega poveljstva, s katerim se uvede cenzura.

Za zapovednika vzhodne skupine fašistovskih legij je bil imenovan poslanec Giunta, ki je izdal tudi proglas sledeče vsebine: «Bratska kri teče po ulicah Italije. Je zadnja. Je tista kri, ki odpira pot naši zmagi, tista, ki posvečuje moralno in politično odrešenje domovine.

Pohod na Rim je dejstvo, ki se izvršuje. Ob obletnici Vittoria Veneta Italija izvaja samo sebe. Jutri bodo fašistovske zastave postavljene na Campidoglio in za hrabrine in neumni stanci bodo vrženi raz tarpiško skalo. Je to največja ura italijanske zgodovine. Je Italija Julija Cezarja, ki se vrača na pozornico sveta. Politične oblasti Julijske Benetije so kapitulirale. Oblast je prevzel Nj. Eks. general Sanna. On je bil eden naših poveljnikov na svetih kraških bojiščih, on ne more biti drugo nego naš brat v idealni bitki, katero bimo jemo.

Naša naloga je začrtana: Medtem, ko napreduje zgodovina proti Rimu na čelu

Dnevne vesti

Položaj v Trstu. Mesto je bilo v petek zvečer in v noči na soboto mirno. Krožilo so vse mogoče vesti in vsled novic, ki so prihajale iz stare Italije, se je mesta polastila neka nervoznost. Ze v zgodnjih urah je bilo opaziti včeraj neobičajno živo vrvenje po mestnih ulicah. Izdan je bil ukaz za mobilizacijo fašistovskih milic, po mestu si srečaval «črne srajce», posamezne in v gručah, ki so hitele na določena mesta. S prvimi istekimi parniki je dospelo tudi večje število istrskih fašistov. Oddelki fašistov se je podal jutraj zgodaj najprej pred Delavsko zbornico v ul. Madonnina ter jo hotel zasesti. Poveljnik policijskega oddelka, ki straži Delavsko zbornico, pa jih je pregovoril, da so odšli, češ, da ni povoda za zasedbo, katere bi utegnili le povzročiti nepotrebne nemire. Kmalu nato se je podal večji oddelki fašistov pod vodstvom poslanca Giunta, razdeljen v več delov, pred vladno palačo na trgu Unità.

in poslanec Giunta se je v spremstvu prof. Masi-ja, odbornika tržaške fašistovske stranke, ter Viktorja Fresco-ta kot zastopnika nacionalistov podal v prvo nadstropje, kjer sta ga sprejela bivši generalni civilni komisar Mosconi ter novi tržaški prefekt Crispo Moncada, ter mu takoj izjavila, da je že v noči prevzel poveljstvo nad mestom korni poveljnik, general Sanna. Kmalu nato je prišel v vladno palačo tudi general Sanna, in začela se je mirna razprava, v kateri je general Sanna povdarjal potrebo, da se ne rani prestiž armade, a Crispo Moncada je pozival zastopnike fašistov in nacionalistov k največjemu spoštovanju do tiste države, ki je v tem hipu najvišja fašistovska aspiracija. Poslanec odgovarja pritrdil, da razpoloženje fašistov odgovarja temi besedam. Diskusija je se mirno nadaljevala do 10 in pol in dosežen je bil popoln sporazum. Kot jamstvo za ta politični dogovor je ostal oddelki fašistov kot straža v vladni palači poleg vojaštva in policije.

Drugi oddelki fašistov so med tem priredili velik obhod po mestu. Pridružili so

Prosvetno gibanje na Gorškem. Naša kulturna društva na Gorškem se zbirajo v dveh večjih organizacijah, in sicer v "Prosvetnih zvezah", ki je imela v prvem tednu meseca oktobra svoj ustanovni občni zbor v Gorici, in v "Zvezi prosvetnih društev v Gorici", katere ustanovni občni zbor se ima v kratkem vršiti.

"Gor. Straža" od 11. oktobra je prinesla o gorijenem obnem obnem zboru "Prosvetne zveze" sledeče poročilo:

Pretekli teden je bil za naše kulturno delo med narodom velpomemben. Zbrali so se v četrti v Gorici zastopniki prosvetnega dela iz cele Gorške k ustanovnemu obnemu zboru "Prosvetne Zveze". Zastopniki so bili po večini vsi okraj po svojih najboljših močeh. Posebno so se odrezali vrli slovenski fantje, ki so, vkljub trgtavi iz njihovega delu na polju, v častnem številu prihiteli graditi temelj naših prosvetnih stavb. Občni zbor, ki ga je otvoril sklicatelj g. D. Doktorič, je trajal nad dve uri in razpravljal podrobno o pravilih, programu in mladinski organizaciji.

Pravila so bila z malimi spremembami sprejeta enoglasno. Na podlagi pravil se lahko pridruži Zvezi vsako društvo, ki zastopa krščanska in narodna načela. Do sedaj se je priglasilo že veliko društev z dežele in še vedno dohajajo nove prijave. Opozorjamo tem potu ona društva, ki se še niso prijavila, naj to store čim prej. Občni zbor je, upoštevajoč težke denarne razmere, v katerih delujejo podeliteljska društva sklenil, da zniža pristopnino na kolikor mogoče nižjo svoto. Društvo, ki želi pristopiti Zvezi plača enkrat za vselej 10 L vpisnine in na vsakih 10 članov po 2 L članarine. S tem se je olajšal pristop tudi onim društvom, ki so v gnotnem oziru na šibkejših nogah. Pravila "Prosvetne zveze" so natisnjena in se na zahtevo doposlejo vsakemu društvu. Opozorjamo društvene odbore, naj si takoj naroče pri tajništvu vzorec pravil.

Program za zimsko sezono, ki ga je občni zbor odobril obsega poleg organizatoričnega dela; predavanja in razne tečaje. Prosimo društva, ki žele predavati, naj pravočasno javijo tajništvu, kdaj žele imeti predavanje in o čem naj se predava. Zlasti priporočamo našim društvom takozvane tečaje, t. j. večdnevna zaporedna predavanja o določeni stvari, ki se pa lahko vrše tudi zvečer. V poštev pridejo zlasti naslednji tečaji: gospodarski, politični, apologetski, dramatični, pevski in organizatorični. Za dekleta se pripravljajo kuharski, šivalni, gospodinjstvi tečaji, ki so zlasti velikanskega pomena.

Pod okriljem "Prosvetne zveze" se snujejo Pevska zveza in Dramatska zveza, katere bodo vodili priznani strokovnjaki. Tem potu pozivljamo pevске in gledališke zore naj nemudoma prijavijo svoj pristop, da zveze lahko začno z rednim delovanjem, ki bo našim društvom zborom veliko pripomoglo k napredku.

Nekaj posebno razveseljivega za naše fante in dekleta so pa samostojni odseki, fantovski in dekliški, katere misli v najkrajšem času zasnovati Zveza po priklasnih društvih. Prav bi bilo, bi fantje in dekleta že sedaj mislili na to in sestavili zapisnik članov in članic, ki mislijo sodelovati. Po vsej deželi se opaža veliko zanimanje za te odseke in že sedaj prihajajo vprašanja na Zvezo, kdaj se odseki ustanove. Tozadevno odgovarjamo, da so pravila že odobrena in da se z ustanovitvijo lahko začne takoj v onih društvih, kjer so fantje in dekleta s tem zadovoljni. V tem slučaju naj takoj javijo svoj sklep zveznemu tajništvu, ki takoj posluša v V. G. Carducci 4, Gorica. Vse fante in dekleta, ki jim je v rešnici lažje na pravi izobrazbi in katerim preseda to norenje in pijačevanje po vaseh, vabimo, naj osnujejo te odseke, kjer bodo našli prijateljsko družbo istih nazorov vsestransko izobrazbo in pošteno zabavo.

Pri volitvah je bil enoglasno izvoljen naslednji odbor: predsednik dr. Brumat, odborniki: msgr. Dr. Ličan, Dr. St. Brajša, D. Doktorič, Dr. Glaser, knjižničar dr. Munič. Odborniki: dr. J. Ličan, D. Doktorič in gđe. Besednjak.

S tem je bil zgrajen fundament naše prosvetne organizacije. Sedaj pa pozivljamo vsa društva na delo, da dozdimo stavbo, ki bo v ponos veri in narodu!

Odbor "Prosvetne Zveze" se je v prvi seji konstituiral takole: predsednik dr. A. Brumat, podpreds. dr. St. Brajša, tajnik F. Terčelj, blagajnik dr. Glaser, knjižničar dr. Munič. Odborniki: dr. J. Ličan, D. Doktorič in gđe. Besednjak.

Poleg "Prosvetne zveze" pa se snuje, kakor omenjeno, "Zveza prosvetnih društev v Gorici", katere pripravljali odbor nam je ravno kar poslal sledeči poziv:

Vsem društvom! "Prosveta", glasilo slov. kulturnih društev v Italiji, je v četrti t. j. aprilov številki t. l. prinesla poziv vsem prosvetnim društvom v Julijski Krajini, v katerem je obrazložila, kako živo občutimo nedostajanje skupne organizacije vseh naših prosvetnih društev, katere naj bi jih vodila in podpirala v njihovem podrobnem delovanju za širjenje prosvete med našim narodom. Poudarjala je v tem oklicu, ki ga je podpisal pripravljali odbor "Zveze prosvetnih društev v Italiji", važnost in veliki pomen take trdne organizacije. Oklic končuje z besedami: "Slo-

venska izobraževalna, pevska, bralna, dramatična in slična društva, vsa nepolitična, ki imate v svojem programu širjenje prosvete in izobrazbe med našim narodom, postanite čimprej članice te zveze, zavedajte se, da v skupnosti je moč."

V tem oklicu je bil izražen široki delovni program "Zveze prosvetnih društev". Ista številka "Prosvete" je objavila tudi pravila te nujno potrebne organizacije. Iz pravil je razviden način organizacije. Njen namen je pa izobrazovati duševno, gospodarsko in socialno Slovence v Italiji ter biti središče kulturnih društev in jih podpirati gnotno in duševno. Pripravljali odbor si je bil svest, da s temi pravili ustreže vsem društvom.

Pripravljala dela za ustanovitev so se zavlekla do danes. Zaliob n je moglo priti do odločilnega koraka t. j. do občne zbra, ker nismo mogli prej doseči potrjenja pravil.

Med tem časom se je ustanovila v Gorici druga navidezno enaka organizacija, ki si je nadela ime "Prosvetna Zveza", čeravno smo mi že pred več meseci kakor prej omenjeno objavili pravila naše "Zveze prosvetnih društev" in to tudi takrat v "Edinosti" poročali. Imenovana "Prosvetna Zveza" je po svojih pravilih taka, da velik del naših prosvetnih društev ne bo mogel k nji pristopiti, ker morajo biti njene članice le takozvana krščanska prosvetna društva.

"Zveza prosvetnih društev" pa stoji na stališču, da je prosveta ena, naj se podaja v kakršnikoli obliki in da je potrebna na našem itak ogroženem ozemlju tudi enotna organizacija prosvetnega dela. Radit tega so naša pravila taka, da nudijo pristop in svobodo razmah vsakemu našemu kulturnemu društvu.

Ko ustanavljamo "Zvezo prosvetnih društev", moramo predvsem poslati bratski pozdrav tržaški "Prosveti", katere že deluje na isti podlagi in z istimi vzvišenimi stremeljenji, kakoršnim hočemo mi posvetiti svoje delovanje. S tržaško "Prosveto" hočemo sodelovati v najbližji zvezi, čeravno za sedaj iz tehničnih ozirov in vsled pravil še teritorialno ločeni. Naš cilj pa je strniti čimprej vse prosvetno delo med Slovani v Italiji v eno samo mogočno organizacijo.

Bratski odbor! Zdelo se nam je potrebno obrazložiti vse to, da ne bo zamenjavani. Ponovno Vas pozivljamo, da sklenete nemudoma odborovo sejo, v kateri sklenite pristop k "Zvezi prosvetnih društev" v Gorici, podpisite pristopnico in odposljite jo na naveden naslov. Treba je pa, da to nemudoma storite, da nam bo mogoče čimprej sklicati občni zbor in pričeti z rednim delovanjem. Mi hočemo, da bodo na obnem zboru "Zveze prosvetnih društev" zastopana vsa naša prosvetna društva.

Ker ima vsako društvo pravico poslati na občni zbor za vsakih 50 svojih članov po 3 zastopnike, izvolite obenem, ko sklenete pristop, tudi svoje zastopnike. Opozorjamo pri tem, da štejejo prebitiki nad 25 za celih 50. Društvo, ki ima manj nego 50 članov, odposlje tudi 3 zastopnike.

"Zveza prosvetnih društev" v Gorici bo v najkrajšem času organizirala centralno potovalno knjižnico, posredovalno bo svojim članom nakup knjig, časopisov, knjižničnega, čitalničnega in drugega inventarja. Ustanovila je že arhiv gledaliških iger in jih izposojuje. Zveza je pripravljena pomagati vsem društvom pri vzpiranju gledaliških iger s tem, da bo poslala režiserja na lice mesta k zadnjim vajam pred nastopom. V najkrajšem času priredi Zveza tečaj za izobrazbo in spopolnitev društvenih upravnikov, v zimskem času pa ciklus predavanj z razgovori o vseh strokah človeškega znanja. Ako društvo želi že sedaj predavanje, naj to naznani po dopisnici pripravljalnemu odboru. "Zveza prosvetnih društev" hoče povsod podpirati ljudsko-izobraževalna stremjenja sploh. Pripravljena bo tudi oživiti k zopetnemu delovanju vsa društva, ki so iz kateregakoli vzroka prenehala z delovanjem.

Društvo se že lahko sedaj obrača na pripravljali odbor za eventualne potrebe. Odbor mu pojde v vsakem slučaju na roko. Posebno pa prosimo društvo, da nam doposleje seznani knjižnice in seznani knjig, ki jih želi dobiti.

Obenem prosimo, da se društvo naroči na "Prosveto", ako ni še naročeno. "Prosveta", ki je glasilo kulturnih društev v Italiji, izhaja v Gorici mesečno; njeno uredništvo in upravnništvo se nahaja Corso Verdi šte. 37. Prosimo tudi, da nam društvo pošilja vse objave in poročila o obnem zboru, predavanjih, veselicah in sploh o svojem delovanju.

Odgovorite nam pozitivno ali negativno na to okrožnico.

Zavedajte se važnosti trdne organizacije in pristopite k naši zvezi!

V sloji je moč!

Za "Pripravljali odbor zveze prosvetnih društev": Dr. Karol Birska, Avgust Kozman.

Blagoslovitev vojaškega pokopališča. Gorški deželni odbor nam je poslal sledečo okrožnico s prošnjo, da jo objavimo: Deželni odbor gorško-gradiščanski. — Št. 12924/22. — Gorica, dne 23. oktobra 1922. — O krožnica vsem županstvom Gorško-Gradišanske in pridruženih okrajev idrijskega, postojnskega in trbiškega.

PODLISTEK

Igralec, ki čobiva.

Spisal Mavricij Jókai

Iz madžarskega izvirnika poslovenil Ivan Kostial

To so igralnice — vedno natlačene — najlepše "dame" je tam videti — v najsijajnejših oblekah — in tudi brez teh; — tam se daje tudi šampanjec — igralcem brezplačno. — Ti razbojniški brlogi plačujejo vladni zelo lepo namemino ter imajo privilegij, da ropajo in plenijo s hazardnimi igrami: trente et quarante (30 in 40), biribi in roulette. A od polnoči do treh pri odprtih vratih; dalje pa ob zaprtih vratih. — To je dnevni red v "tatarskem taboru" — tako je shematično naznanjeno. So tuji, ki niso od vsega Pariza ničesar videli razen "tatarskega tabora" — prišli so sem ter se niti genik niso od tukaj, dokler niso vsega zvedeli, kar je bilo vredno zvedeti. — Le v pozni noči, po treh, kadar napolnjujejo na velikanskem vrtu "Kraljeve palače" s svojim veličastnim medenim vonjem zrak, ki je očistjen vse "žlindre" — tedaj je tam videti ob svitu svetiljk posamezne, v plašče zavite skupine, ki ena drugo morno pozdravljajo in se tiho omenjujejo. To so tisti možje, ki so ostali

Francozi in poštenjaki, ne da bi bili izgnani. — Praviijo, da pride včasih sam vojvoda Artois po stranskih stopnicah iz svoje sijajne palače doli v tako pozni nočni uri pod dvorovredno redko obiskovanega parka — vdihavati svežega zraku in lipovega vonja — in morebiti še kaj drugega. — Da narednik mamzela Aksamita vsega tega kljubu temu, da je bila vse videla na svoje oči, vendarle ni mogla povedati Miliori, to se že da približno slutiti. — Uganiiti se da tudi, zakaj ni pripeljal Metel svoje sestre semkaj s seboj. — A kaj je privedlo sem njega samega, to je še vedno tako vprašanje, ki čaka resnega odgovora.

VIII. BILJARDSKE PARTIJE.

Dolgo že je hodil Metel po vezah "Kraljeve palače" in tudi on je spadal med tiste, ki tam ostajajo tudi čez noč. Obdržal je svojo narodno nožo, kar je bilo zanj ugodno. To razodene odkrito na prvi pogled tuja; če se pa oblači kot pariški gizdali, se mu takoj vidi, da je prešel iz daljne dežele.

Delal ni ničesar, vtikal se ni v nič: le oziral se je. Vlogo je študiral. — Radovednosti ni razodeval; neobčutljiv je ostal proti pobarvanju in z rdečim polikanim krasotom; ni se bratil z nikomer, hodil je na vse kraje, kamor so hodili drugi; varoval se je, da se ne bi v gledališču izdal, da je od igrokaza kaj razumel, pri baletu je tudi on namerjal kukalo

Dne 2. novembra 1922 se bo vršila na griču sv. Elije v Sempetru ob Soči slovesna blagoslovitev pokopališča. posvečenega "Nepremagljivim junakom III. armade" v prisotnosti Nj. kr. Visokosti vojvode Emanuela Filiberta Aosta in Nj. ekselenc armadnega generala Armanda Diaz, vojnega ministra Soleri in ministra za mornarico De Vito.

Obred bo imel sam na sebi in radi prisotnosti najvišjih gostov, ki so tako častno sodelovali pri zmaji, ki jo je naš narod pridobil za ceno toliko prelite krvi, značaj največje važnosti in največje slovesnosti.

Dolžnost našega ljudstva je, da pri tej izredni priliki pokaže vso svojo večno hvaležnost slavnim padlim junakom, ki so nam priborili svobodo in da izrazi svoje dolžno spoštovanje navzočim vojskovodjem, ki so s svojim junastvom in s svojimi duševnimi zmognostmi privedli italijansko orodje do zmagoslavnega konca.

Deželni odbor vabi radi tega vse župane dežele, da se udeležijo posvetitvenega obreda, ki prične ob 11. uri s. v. s. ma. so, ki jo bo čital tržaški škof monsignor Bartolomasi.

Gospodje župani naj stopijo v dogovor z gospodi župniki svojih županij v svrhu, da odredi zvonjenje cerkvenih zvonov ob označeni uri. Vse ljudstvo pa naj se pozove, da se obrne v tistem trenutku s pobožno molitvijo proti onim, ki iz kraljeva slave, kamor so prišli po doprinešenih žrtvah za blagor očetnjave, čuvajo nad usodo naše Italije. — Predsednik: Dott. Pettarin.

Književnost in umetnost

Ivo Jančič: "Najnovije risanje v ljudski šoli". Praktična uporabna snov in smernice za vse razrede. Izdano l. 1922. Strani: VII + 100. — Knjiga vsebuje bogato zbirko ilustracij, ki so posnetki samostojnih proizvodov učencev, od prvega začetka do najvišje stopnje, do perspektivističnega risanja. Je to prepotrebna knjiga za vsakega učitelja, ki hoče uspešno učiti ta predmet. Naročnice je pošiljati na naslov: Ivo Jančič, učitelj, Ptuj, Panonska ul. 10 (Jugoslavija). Cena 27 din. s poštnino vred.

Dr. Ivo Šorli: V deželi Čirmurcev. Podzemska povest za mladino. V Ljubljani 1922. Založila Tiskovna zadruga. Strani 143. Cena br. knjigi Din. 16; vez. Din. 21, po pošti Din. 1.75 več.

Dva dekca Mihec in Tonček zaideta v podzemlje, kjer prebivajo pritlikavci Čirmurci. Ti jima onemogočijo povratek in tako jih začeta dekca uvajati v "pridobitve kulture", dokler se ne nauče tudi vojskovanja in se ne začno medsebojno pobijati. Po raznih doživljajih in nevarnostih zmaga človeška prebrisanost nad preteklostjo čirmurškega poglavarja in dekca se vrneta.

Knjiga je namenjena v prvi vrsti že nekoliko razviti mladini. Naslovna stran profesorja Kašelj s tajinstvenim modrim kamenom iz dežele Čirmurcev in njegovih devet celostanskih prav lepih slik bo privlačnost tega vsekarer nevsakdanjega spisa še povečala.

Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

• KNJIGE "GORISKE MATICE" se naročujejo pri poverjenstvu "G. M." v Trstu, ul. Molin a vento št. 7. (prodajalna kož) vsaki dan od 8—19, razen ob nedeljah. Vse tri knjige (s slikami) stanejo samo 4 (štiri) L.

Važna! Izšla je knjižica, ki vsebuje vsa navodila in določbe za prejemanje invalidske pokojnine oziroma vzdrževalnih prispevkov starejšim, sirotam in vdovam po vojaki, ki so v vojni padli ali izginili. Knjižica ima za prilogo tudi vzorce za vse potrebne slučaje prošenj. "Knjižica za invalide" stane L. 250, po pošti 30 stotink več. — Pri pošiljavi po pošti naj se nakaže denar prej. Tudi po povzetju se ne bo pošiljalo, ker so troški nerazmerno večji. Knjižica se naroča pri pol. društvu "Edinost" v Trstu.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

POROČNA SOBA, predvojno delo, iz orehovega lesa, z vzmetmi, se proda za L. 1300. Corso Garibaldi 29, vrata 6. 1987

GOSPODICA, zmorna slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika, išče primerne službe v kakem uradu ali pri samostojni slovenski družini. Naslov pri upravnistvu. 1988

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-86.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski trpinovec, kraški brinjevec in krajski silivoc.

Lastni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Cristi in druga.

Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristni malinovec in drugi. (50)

na oder, a dalje ni šel v študiju; obedoval je v restavrantu "Vitry", kjer stane kuver 50 frankov, vina pa ni pil; med podobami je ogledoval jekloreze slovečih konj in zvečer je redno zahajal v igralnico ter polagal kak louisdor na rouge et noir; če je izgubil ali dobil — nehal je; ni nadaljeval. Ljudstva je bilo okrog igralnih miz brez števila. Navadni srečolovci. Zašel je tudi v take brloge, kjer izvršujejo roparski igralci svojo "umetnost" v farau in makau (dveh hazardnih igrar). Med njimi so taki, ki so večši tega, kako je treba "corrigere la fortune" ("popravljati srečo", t. j. slepariti v igri). Da ga ne bi imeli za ogleduha ali volhuna, se je dal zvabiti v nekaj partij, a je pazil nase: ni se dal razvneti. Tisti so sami navadni roparji; žrtve, ki so dosti izgubile, skočijo v reko Seine. — Tistih sicer ni treba pomilovati, ki skočijo v vodo, ker so nehali dobivati v igri denarja; saj so šli tja, da bi dobili denar drugih, in v tem primeru bi tudi oni prav tako hladnokrvno gledali, kako se tisti drugi utaplja. To je tako kakor ameriški duél, pri katerem sta oba duellant morila — v dubu. — Romično visokega sveta ni bilo tam. — Gizdalini so se shajali v nekem "café chantant" (koncertni kavarni), kjer je našla vstopnina 2 louisdorja. Tam so se producirale slovesne umetnice — zato tako visoka vstopnina.

(Dalje).

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove kakrakter in usodo življenja. Sprejema od 2. novembra v Idriji, hotel Didič, od 9. do 19. 1989

MLADENIČ, 33 leten, s 65 tisoč lir premoženja, želi znanja v svrhu takojšnje ženitbe z gospodično ali vdovo brez otrok, pošteno, zdravo in čedne zunanosti. Resne ponudbe pod "Takojšnja moč" na upravnistvo. Tajnost zajamčena. 1985

POSTELJA, polirana, se proda po nizki ceni. Via S. Francesco 41, III., stopnišče II. 1986

GOSPOD išče gospodično ali vdovo brez obvez kot voditeljico v zalogi vina. Naslov pri upravnistvu. 1990

VODITELJICA za gostilno v okolici, s kavcijo, se išče. Dobi stanovanje. Naslov pri upravnistvu. 1991

SPREJME se dobra šivilja za možka dela. Krojačnica F. Janhuba, via Evan. Torricelli št. 7. 1992

TOMAŽEVA ŽLINDRA se še dobi. Na razpolago je vedno kašnit, kalijeva sol, superfosfat, čilski soliter, cianamid itd. pri Kmetijski zadrugi v Trstu, via Raffineria 7. 1977

SPINACA je prišla. Vsa ostala semena na razpolago pri Kmetijski zadrugi. 1976

OBLIŽ in balzam za kurja očesa v lekarni v Sežani. 83/5

NAJNOVEJŠE sredstvo za pripravljanje sira se dobi v lekarni v II. Bistriči. 28/7

IVAN KACIN, Gorica, via Carlo Favetti 6. Popravljana in uglašanje. Harmoniji, orglje, klavirji, violine, kitare. Strune in vse potrebščine za omenjene instrumente. Prodaja tudi na obroke. 1937

GOSPODICA, samostojna voditeljica, zmorna slovenskega in italijanskega jezika, želi vstopiti v boljšo pekarno v mestu ali na deželi. Ponudbe pod "Poštenost" na upravnistvo. 1972

HLACE, obleke, suknje, moške in ženske, malo rabljene, prodam. Irene 6, IV. 1974

TOVARNO sifonov in pokalic prodam za polovično ceno. Pojasnila via Molino a Vento št. 4 a. 1981

GOSPOD 38 leten, oženjen, brez otrok, več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, išče službe kot upravnik kmetijskega posestva v Julijski Krajini. Sprejme tudi enako službo v Jugoslaviji. Naslov pri upravnistvu. 1983

CUNJE po 30, star papir, železo 25 in druge kovine kupujem po visokih cenah. Solitario št. 14. 51

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, via S. Francesco 15, II. 19

LJUBLJANSKE VOZIČKE, breke, tovarne vozove s patent-kolesi, jermenice itd., izdeluje solidno Franjo Bratina, strojno kolarstvo, Ajdovščina. 53

G. DOLLINAR Trst — Via Ugo Polonio 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz — izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje pisalovca i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 79

POZOR! Krone, bisere, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Bel-eli Vita, via Madonnina 10, I. 82

Insertirajte v „Edinosti“

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA v TRSTU

Ulita Roma vogal ul. Mazzini. — Lastna palača.

Detaljša glavica in rezervni zaklad K. Č. št. 325.000.000

Izvršuje kulturno vse bančno in menjalnične transakcije.

Uradne ure od 9-13

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinjske in druge

hišne potrebščine

iz aluminija, steklovine, lesa in emailirane prsti.

TRST — Piazza San Giovanni

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-86.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski trpinovec, kraški brinjevec in krajski silivoc.

Lastni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Cristi in druga.

Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristni malinovec in drugi. (50)

TVRDKA GELOSA BENIAMINO & FIGLI

POHIŠTVO

lastnega izdelka v vsakem slogu. — Velika izbira popolne opreme za hiše, pisarne in gostilne. Brezkonkurenčne cene.

Trst — Viale XX. Settembre 35 — Trst (palača Eden)

Telefon 34-34 bis (87) Telefon 34-34 bis

POSESTVO na prodaj, obstoječe iz poslopja, travnikov, gozda in vinogradov. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Pavlič, Crnikal 14. Istra. 1993

S potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je premislil v 80. letu svoje starosti naš ljubi oče in ded, gospod

Josip Slavec

posesnik.

Pogreb se bo vršil 29. t. m. popoldne.

Žalujoči ostali.

687

POTNIKA

Izšev tovarna živil za Julijsko Krajino.

Gospodarska razmotrivanja

(Italijanske državne finance.)
Ne samo v premaganih deželah ampak tudi v zmagovalnih državah je postala vzpostavljena ravnotežja v bidžetu temeljno vprašanje celokupnega državnega gospodarstva.
Skoraj vsi italijanski državniki so na eden ali drugi način zavzeli stališče napram temu vprašanju, toda izhoda iz težkega finančnega položaja do sedaj ni še mogoče spoznati. Sele ko se bodo splošne gospodarske razmere temeljito zboljšale, se bo mogoče zopet urediti tudi državni bidžet.
Industrijska in trgovinska kriza v Italiji nikakor ni še premagana in brezposelnost, ki se je v poletnih mesecih vsled poljedelskega dela nekoliko zmanjšala, bo sedaj najbrže zopet narasla. V posameznih strokah se vidijo znaki zboljšanja gospodarskega položaja; ni pa mogoče še soditi, če se ima temu znakom pripisovati večja važnost. Vsekakor je n. pr. važno, da so severnoitalijanske električne centrale v zadnjih mesecih zabeležile za 20% zvišano oddajo električnega toka velikim in malim industrijam.

Pred tremi meseci je finančni minister cenil bidžetni primanjkljaj na 7 do 8 milijard lir. Ta cenitev je tedaj globoko vzmernila italijanske finančne politike. Zadnje vesti pa kažejo, da je bila tudi ta cenitev optimistična: kajti državni dohodki ne dosegajo pričakovanih, ker so se vsled gospodarske krize znižali dohodki na davkih, posebno dohodki iz prenosnega in luksuznega davka. K temu prihaja še, da se polagoma izžepujejo izredni davki, upeljani v povojni dobi, posebno davek na vojni dobiček.

Ze več nego leto dni so vse finančne razprave toliko v parlamentarnih krogih kolikor v tisku obvladovane od naziranja, da je potrebno skrajšanje izdatkov. Do sedaj pa se ni še našlo polje, na katerem bi se to skrajšanje lahko udeležilo; nasprotno, lahko se z gotovostjo računa s tem, da bo moral zakladni minister seči globoko v žep, da prepreči nazadovanje mnogih industrij, kakor n. pr. ladjegradniške industrije, ter jim zopet pomaga na noge. Najbolj bi bilo še mogoče kaj prirediti v proračunu za državne železnice, preveč pa ti prihranki ne bi uplivali na celotni izid. Kongres industrijcev v Milanu je zagovarjal predlog, naj bi se državne železnice izročile zasebnim družbam. Toda država bi morala, vsaj v prvem času, podpirati te zasebne družbe, da te vzdržujejo proge, ki malo nosijo, ki pa so važne za gospodarstvo dežele.

Mnogo prihrankov bo lahko dosegla država, če bi se ji posrečilo spremeniti znatni viseči dolg v konsolidiranega. Toda nejasni politični položaj ne dopušča te velike transakcije in celo že sklenjena zamenjava kratkoročnih zakladnih obveznic v dolgoročne in izbrebljive se dosedaj ni še izvedla, ker prevladuje mnenje, da ni še prišel čas zato.

Znižanje oziroma olajšanje ogromnega državnega dolga je problem, s katerim se bodo morali baviti še mnogi italijanski zakladni ministri. Celokupni državni dolg, konsolidirani in viseči, notranji in zunanji je dosegel že višino 200 milijard lir, in obrestni samo za notranji dolg zahtevajo več nego 5 milijard lir, t. j. več nego tretjina celokupnih državnih dohodkov.

Zakladne obveznice, ki so v prometu, dosežajo svoto 40 milijard lir. Ker je, kakor rečeno, konverzija teh obveznic za sedaj izključena, je treba za bližnjo bodočnost računati s tem, da bodo izdane nove obveznice. Za sedanjí borzni položaj je značilno, da vedno bolj pomena zanimanje za papirje s stalno obrestno mero, posebno za državne papirje, katero zanimanje je še pred nekoliko meseci obvladovalo trg, med tem ko se je zopet nekoliko povečalo povpraševanje po industrijskih papirjih. Vzrok tiči deloma v tem, da se zopet vedno pojavlja govorica, češ, da se ima udeležiti že pokopani načrt, glasilom katerega bi se imeli vsi papirji na prinosce spremeniti v papirje na ime, kar bi imelo zadeti tudi vse državne papirje razen zakladnih bonov.

DAROV

Na svatbi Antona Križaj s Franico Kenič se je nabralo 100 L za «Solsko društvo». Mesto da sta se hčerki udeležili plesa, daruje g. Ana Ful, Škedenj 466, L 12.
A. C. voditelj daruje L 10.
I. Bizjak, uradnik daruje L 10. — za «Solsko društvo».
V počastitev pokopnega Karla Vatta, daruje družina Čok - Drašek za openske uboge 100 L. Denar izročen č. g. dekanu Zinku.

! KDOR HOČE KAJ KUPITI
! KDOR HOČE KAJ PRODATI
! KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD.
! INSERIRAJ V »EDINOSTI«

Borzna poročila.

Trst

Trst, dne 28. oktobra 1922.

Jadranska banka	136
Cosulich	383
Dalmatia	862
Gerolmich	1500
Libera Tristina	433
Lloyd	14-0
Lussino	670
Martinolich	140
Oceanla	341
Premuda	295
Tripcovich	643
Ampela	845
Cement Dalmatia	845
Cement Spalato	805

Tuja valuta na tržiskem trgu

ogrske krone	—95.—	1.05
avstrijske krone	—63.—	—05
čehoslovške krone	8-75	81-50
dinarji	40-80	41-20
leji	16-—	17-—
marke	—65.—	—79
dolarji	25-65	25-85
francoski franki	178-50	179-—
švicarski franki	457-—	462-—
angleški funti papirnati	114-—	115-—

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.
Trst Corso V. E. III. K. CVENKEL, šte. 24.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom
Ulica Pier Luigi dal Palestrina št. 3, I.
Obrestuje navadne hranilne vloge po

5%

vloge, vezane na trimesečno odpoved po 5 1/2% ako znašajo 20-30.000 Lit.
po 6% ako znašajo 30-40.000
po 6 1/2% ako presegajo 40.000
Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune
Posoja hranilne pušice na dom.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega premoženja nad 2300 zadrugnikov, vredno nad 50 milijonov lir.

Daje posojila na poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti.

Uradne ure od 8—13.
Tel. št. 16-04. Tel. št. 16-04.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca šte. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestina mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt

Št. telef. 25-67.

Dr. A. GRUSOVIN

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na du-najskih klinikah.

Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik 20, hiša Paternoli. 60)

ŠIRITE „EDINOST“

Hranilnica in posojilnica v Sv. Petru na Krasu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema

hranilne vloge od vsakogar

in jih najbolje obrestuje.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji.

Popolna varnost.

Uraduje vsak torek in vsako soboto dopoldne v lastni hiši. 686

AMBULATORIJ

za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni 44

D.ra G. & A. De Leo

Specialista spopolnjena na pariški kliniki

Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja krvi in kapavca.

Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj

Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.

Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Srebrne krone in zlato pla-

čujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

UGODNA PRILIKA!!

La Società Anonima Triestina di Trasporti

Trst, via Carlo Ghega 3, tel. 2387

prodaja po zelo nizkih cenah

konje za vožnjo, težke in lahke ter luksuzne konje.

Kočije vseh vrst, žardinjere, vozove.

Opreme za kočije in vozove kakor

tudi vse druge potrebščine. 631

Tvrdba

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vogal S. Caterina)

(prej Via Nuova)

naznanja svojim cenj. odje-

malcem, da si je priskrbel

za prihodnjo sezono ve-

liko izbero volnenega

blaga za moške in žen-

ske, kožuhovin, žameta,

volnenih šerp in rut,

kakor tudi fuštanja, be-

lega in barvanega ter

raznovrstnih okraskov.

Vse po najzmernejših cenah.

Usojam si naznaniti cenj. občinstvu, da se nahaja sedaj moja zaloga

NOGAVIC, MAJ, DROBNARIJ, RUT in TKANIN

v ulici Petrarca št. 3 — Gorica (zraven Trgovskega doma)

GIOV. FELBERBAUM.

Dobre in moderne obleke

za moške, dečke in otroke

v veliki izbiri 58

po konkurenčnih cenah.

Adolfo Kestoris

Trst, Via Carducci 39.

Oglejte si izložbe, da se prepričate!

Zaloga pohištva 54

ANTON BREŠČAK

Gorica, Via Carducci št. 14

(prej Gosposka ulica).

Doma kar manjka naj pregleda vsak — vse naj napiše si pri dnevni luči — omare mize, stole, posteljnjak — in vse kar rabi sploh v domači kući. — Kar manjka, to mu preskrbi Breščak — štirinajst številka ulica Giosue Carducci.

ODVETNIKA

Dr. FERFOLJA in Dr. SEDMAK

Iz Trsta, via Fabio Filzi št. 17/I. (tel. 26-50)

sprejemata

svoje klijente iz sežanskega okraja

vsako soboto

pri AMFU v SEŽANI

Krone, srebro, zlato, diamante, briljante in platin

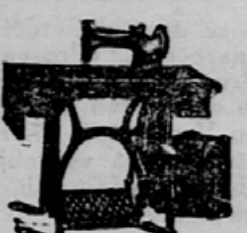
kupujem po najvišjih cenah. 10

Zlatarna ALBERT POVH, Via Mazzini šte. 46 (prej via Nuova)

Purič Andrej

Trst — Via Media št. 6 — Trst

ima na prodaj večjo množino izgotovljenih štedilnikov ter prevzema in izvršuje točno vsakovrstna nova naročila.

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposku ulico sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

Iz najboljših nemških tovarnen, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica. 61

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000

Dunaj, Opatija, TRST, Zadar. (1)

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: Jadranska banka, Beograd in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovnem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: Frank Sakser State Bank.

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%.

Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9.

Telefon št. 1463, 1793, 2876. Blagajna posluje od 9 do 13. ure.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11

Izvršuje vse bančne posle.

Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo.

Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje

po 3 3/4 % netto

Vloge na tekoče račune po 4 1/2 %

Vezane vloge obrestuje najugodnejše po dogovoru.

Glavni sedež banke: LJUBLJANA.

Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad, Sarajevo, Split, Metković.

Delniška glavica in rezerve: SHS kron 150.000.000.—

Tel. št. 5-18. Uraduje od 9 do 12 1/2, in od 14 1/2 do 16.